

Lausunto väyläverkon investointiohjelmasta

Mhall 19.12.2023 § 217
331/03.00.00/2023

Väylävirasto pyytää sidosryhmien tietoihin ja näkökulmiin liittyen lausuntoja valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2025–2032. Lausuntopyyntö löytyy lausuntopalvelusta: [Lausunto - Lausuntopalvelu.](#)

Väylävirasto laatii vuosittain valtion väyläverkon 8-vuotisen investointiohjelman osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman eli Liikenne 12 -suunnitelman toimeenpanoa.

Investointiohjelmassa esitetään lähivuosien tärkeimmät liikenneinfrahankkeet, ja sen talouskehityksen määrittelee Liikenne 12 -suunnitelma. Vuosia 2025-2032 koskeva investointiohjelma on Väyläviraston tietoon perustuva ehdotus uusien rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta ja niiden vaikutuksista. Väyläverkon investointiohjelma sisältää kehittämishankkeita, isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia sekä pienempiä parantamishankkeita.

Väylävirasto pyytää jatkotyön pohjaksi lausuntoja erityisesti seuraavista asioista:

1. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin ja muuttuneeseen toimintaympäristöön?
2. Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?
3. Miten muuttaisitte investointiohjelmaa Liikenne 12 mukaisen liikennemuotokohtaisen talouskehityksen puitteissa ja miten perustelette muutosten paremmat vaikutukset?
4. Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seurantaa?
5. Minkä investointiohjelman ulkopuolisten kohteiden suunnittelua tulisi vaikuttavuuden perusteella edistää lähivuosina?
6. Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmaa?

Investointiohjelman lähtökohdat ja periaatteet

Investointiohjelmaa hyödynnetään mm. valtion talousarvioesitysten valmistelussa. Kehittämishankkeiden toteutuksesta päättää eduskunta, pienemmistä parantamishankkeista päättävät Väylävirasto ja alueelliset ELY-keskukset.

Liikenneverkon strategisessa tilannekuvassa tuodaan esiin väyläverkkojen tarpeita ja toimintaympäristön muutoksia, jotka huomioidaan investointiohjelman valmistelussa. Polttoaineiden ja raaka-aineiden jyrkkä hinnannousu kasvattaa väylähankkeiden

kustannuksia, mikä näkyy myös investointiohjelman hankkeiden kustannusarvioissa.

Liikenneverkon strateginen tilannekuva on tärkeä lähtökohta investointiohjelmalle. Siinä kuvataan ne väyläverkon tarpeet, joihin investointiohjelman tulee vastata. Strateginen tilannekuva sisältää kuitenkin enemmän tarpeita kuin mihin investointiohjelman rahoitustasolla ja ajanjaksolla voidaan vastata. Siksi myös tilannekuvan mukaisia hankkeita joudutaan priorisoimaan tehokkuuden ja vaikuttavuuden perusteella.

Investointiohjelman valmistelussa hyödynnetään myös suunnitteluohjelman kautta tuotettua tietoa hankkeista ja niiden vaikutuksista. Suunnitteluohjelmalla pyritään edistämään investointiohjelman valittujen hankkeiden suunnittelua päätöksentekovalmiuteen asti.

Investointiohjelma perustuu vaikutusten arvioinnin tuottamaan tietoon. Vaikutusten arvioinnilla on ohjelman valmistelussa kaksi tehtävää: hankkeiden priorisointi ja kokonaisvaikutusten arviointi.

Arvioidut kokonaisvaikutukset kertovat sen, kuinka investointiohjelma kokonaisuudessaan toteuttaa Liikenne 12 -suunnitelmaa ja sen tavoitteita sekä liikenneverkon strategisessa tilannekuvassa tunnistettuja tarpeita.

Investointiohjelmassa esitetyt hankkeet on jaettu kolmeen prioriteettiluokkaan niiden vaikuttavuuden ja toteutusvalmiuden perustella. Vaikutuksiltaan parhaat toteutusvalmiit hankkeet ovat prioriteettiluokassa 1. Muut (prioriteettiluokkaan 1 kuulumattomat) toteutusvalmiit ja lähes toteutumisolmiit (esim. tie- tai ratasuunnitelma valmistumassa) hankkeet ovat prioriteettiluokassa 2. Vielä suunnittelua vaativat hankkeet ovat prioriteettiluokassa 3.

Erillisliitteenä oleva Kainuun liiton lausunto on valmisteltu yhteistyössä muiden itäisen Suomen maakuntien liittojen (Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Etelä-karjala ja Pohjois-Savo) kanssa.

Lisätietoa suunnittelujohtaja Sanna Schroderukselta puh. 044 710 0873 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus hyväksyy erillisliitteenä olevan lausunnon Kainuun liiton lausunnoksi valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2025–2032.

Maakuntahallitus päättää liittää lausuntoon kannanoton (1.11.2023, Mhall 20.11.2023 § 203) Liikenne- ja viestintäministeriölle ja Väylävirastolle "Valtatien 6 Helsinki-

Joensuu-Kajaani jatkaminen osana valtakunnallisesti merkittävää maanteiden runkoverkkoa Ouluun saakka”.

Maakuntahallituksen päätös

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
